

Een goed gesprek met Peter Greenaway

Of ik zin had in een interview met Peter Greenaway, vroeg Trix van de Publicity Company me in de aanloop naar het Nederlands Film Festival 2003. Dat had ik. Want wát je ook van zijn eigenzinnige films en zijn nóg eigenzinniger opvattingen over de cinema mag vinden, de Britse, al jaren in Amsterdam wonende regisseur is altijd goed voor een paar pittige, tegendraadse uitspraken. Dus werd er een datum geprikt voor een gesprek van een uur. Dat zou voldoende stof moeten leveren voor een stevig stuk van 1.800 woorden plus een mooie foto in de weekendbijlage van Het Financieele Dagblad van zaterdag 1 november. Want op 6 november zou **The Tulse Luper Suitcases**, **The Moab Story** in roulatie gaan.

Greenaway was in de editing-ruimte van de Amsterdamse Stadsschouwburg bezig met de montage van deel 2 van **The Tulse Luper Suitcases**. Dat was een goede locatie voor het interview. Maar op de afgesproken tijd en datum, woensdag 22 oktober om 11 uur, zaten er alleen een paar mensen van de Kasander Film Company achter de beeldschermen. Greenaway zat in de trein naar Rotterdam. 'Sorry, er is blijkbaar iets misgegaan', zei hij via zijn mobieltje. 'U wilt het zeker niet over de telefoon doen?'

Nou nee, dus maakte Trix een nieuwe afspraak. Precies een week later, zelfde plaats, zelfde tijd. Dat gaf mij ruim een dag de tijd om het uit te werken; de oorspronkelijke deadline wilde ik toch wel overeind houden. Hij was er. 'Jullie zijn te vroeg', zei hij bestraffend tegen mij en de fotograaf, 'ga maar even naar de kantine, ik kom zo.' Geen probleem, dan konden wij vast een mooi, rustig plekje zoeken. De sfeervolle publieksfoyer op de eerste verdieping was op dit uur geheel verlaten; de ideale omgeving voor

een goed gesprek.

Daar was-ie dan. 'Hoe lang hebt u nodig?' Ik herinnerde hem aan het toegezegde uur. 'Geen sprake van. Een half uur, meer niet.' Gelukkig had ik een lijst met vragen bij me. Daar moesten we dan maar wat sneller doorheen. We liepen wat gangen door en kozen na een korte rondblik voor een rode pluchen bank.

'Waar wilt u het over hebben?' vroeg Greenaway, terwijl de fotograaf een stopcontact zocht voor het meegebrachte spotlight. Ik legde mijn vragenlijst en mijn recordertje tussen ons in. 'Over het **Tulse Luper**-project, en over uw ideeën over de cinema.' Hij knikte minzaam. 'Hoe komt het artikel eruit te zien?' Ik zei dat het stuk tweederde krantenpagina zou beslaan, met een foto over vier kolommen. 'Hebt u geen voorbeeld meegenomen?' Oei, daar had ik niet op gerekend. 'En die tekst, hoe gaat u dat doen?' 'In vraag-en-antwoordvorm.'

En daar ging het mis. 'Weet u niet dat dat de laagste, meest gemakzuchtige en meest vertekende vorm van journalistiek is? Zoals ik hier met u zit te praten, met alle nuances van mijn woorden, de manier waarop ik kijk, mijn houding, dat slaat allemaal dood op de pagina. Alles wat het interview interessant zou kunnen maken, wordt gewurgd. Alles wordt verdraaid en versimpeld! U weet toch wat de Fransen zeggen: er is geen inhoud meer, er is alleen maar taal. De taal wordt de inhoud. Waarom hebt u mij die vragenlijst niet toegestuurd? Dan had ik er schriftelijk op kunnen antwoorden, zodat ik zorgvuldig had kunnen opschrijven wat ik precies bedoel. Dit leidt alleen maar tot verwarring.'

Jaren van opgekropte haat tegen de pers leken een uitweg te zoeken. Ik was met stomheid

geslagen. Had ik dan een videocamera mee moeten nemen? Om de zaak weer vlot te trekken, probeerde ik het met: 'Ik heb nog nooit eerder meegemaakt dat iemand aan het begin van het gesprek alsnog weigert een interview te geven.' Zijn ogen schoten vuur. 'Het is helemaal geen kwestie van onwil. Ik wil een góéd interview geven, ik weiger een slécht interview te doen. Ik ben een professionele communicator en ik wil het doen zoals het hoort. U zou ook een professionele communicator moeten zijn.' Hij taxeerde mijn verbijsterde blik. 'Ik ben blij dat ik u een ongemakkelijk gevoel bezorg. Ik denk dat we het interview maar moeten vergeten.'

Met deze woorden beende hij weg. Voor mijn geestesoog verscheen de scène uit **The Bridge on the River Kwai**, waar je die trein in slowmotion vanaf de opgeblazen brug de rivier in ziet storten.

Achteraf denk ik: ach, misschien was het wel het beste zo. Misschien was het gesprek toch binnen de kortste keren vastgelopen. Trix heeft nog even rondgebeld met mensen die Greenaway goed schijnen te kennen, zoals Allard, zijn rechterhand, en Kees Kasander, zijn producent. Allemaal zeiden ze hetzelfde: 'Zo doet-ie anders nooit, hoor.' Dat zal wel, behalve deze ene keer dan. Voor alle zekerheid googelde ik nog even over internet. Zes, zeven recente interviews met Greenaway kwamen er zó uitrollen. Allemaal in vraag-en-antwoordvorm.

Hans Hoes is filmrecensent van Het Financieele Dagblad.

Op hoop van zegen Jan Wijga 1934